

Umenneskeligt skøn, dæmonisk hæsli

En smuk dreng med en smuk karriere og et smukt talent for skuespil sidder og spejler sig. I håndspejlet ser han sine grimme fans, klædt ud i hans smukke tøj og masende grimt og viftende grimt med deres grimme autografbøger. Håndspejlet holdes oppe af hans hæsle sminkør og assistent, som får en hæsli nydelse ud af, at ingen ved, at de har en affære. Det er scenen som indkapsler hele Yukio Mishimas novella, *Star* (スタア). Den smukke: adskilt fra og på afstand betragtede de andre og spejlende sig selv i den hæsle.

Mishima (1925-1970) var ikke hvilken som helst forfatter. Han var en medie-darling og multikunstner på det helt høje niveau. Han var forfatter, skuespiller, model, manuskriptforfatter og forfejlet ultranationalistisk kupmager. Han udgav bøger, som stadig er bredt læst og afholdte i dagens Japan. Som model og skuespiller var han et sexsymbol for sin samtid. Derudover stiftede han i 1968 den ubevæbnede militis Tatenokai, som i 1970 stormede en japansk militærbase og opfordrede det japanske militær til at omstyrte demokratiet og genindsætte kejseren. Da kuppet slog fejl, tog Mishima sit eget liv ved at begå seppuku. Romanen *Star* er udgivet i 1960, på toppen af Mishimas filmkarriere, og følger den unge skuespiller Mizuno Yutaka, der ligesom Mishima laver Yakuza-film.

Mizuno Yutaka er en superstjerne. Han spiller med i storproduktionsfilm på stribe og udenfor sættet står der altid en kørand af hylende fans. I aviserne kan man læse om det ene rygte efter det andet om den 23-årige hjerteknuser. Intet af det er rigtigt selvfølgelig, og den eneste, Mizuno har et forhold til, er sin assistent og sminkør, Kayo Futoda.

Kayo "ser ikke ud til at være en dag under fyrrer, selvom hun vel kun er omkring de tredive." Hun er grim som dagen er lang, har to falske fortænder af sølv, og for Mizuno er Kayo hans medsammensvorne, hans "bedrags trofaste følgesvend." Mens hele verden omtaler Yuta-chan som det ypperste maskuline sexsymbol, er den eneste, som besøger hans seng, Kayo. Forholdet er en ondsindet hævn over en verden, som ikke vil lade Mizuno alene. En verden og som ikke kunne forestille sig at nogen ville indlade sig med Kayo. Kayo sidder og klipper avisartikler med rygter om Mizunos kærlighedsliv ud og griner hånligt af både rygterne og hans kvindelige medspillere. Da en ung skuespillerinde en dag på sættet prøver at tage livet af sig med en overdosis, parodierer Kayo hendes omtågede forsøg på at modsætte sig lægens redning. Den sadistiske Kayo er som et ondt vrængbillede af, hvad Mizuno ser som sin rolle i samfundet. Mens han er smuk, er hun hæsli. Mens han spiller skuespil både i sit offentlige liv og i rollerne i sine Yakuza-film, tager hun en aktiv nydelse i at bedrage verden bag dens ryg. Han spiller en rolle udadtil, som mange får noget ud af (men aldrig ham selv), mens hun spiller en rolle, som kun hun og Mizuno ser, og som kun hun nyder. På den måde er *Star* en kommentar på den falskhed, som underholdningsindustrien kræver, og som vi som forbrugere af den nyder så meget. Det er i dag stadig en relevant betragtning, som nemt kunne overføres på mediedramaet omkring Olivia Wildes *Don't Worry Darling* eller evige sladderkolonner om Hollywood-stjerners privatliv.

At *Star* og Mizuno er misogyn er en underdrivelse. Det er som om Mizuno overdrevent har internaliseret filmverdenens (og 1960'ernes) syn på kvinder, som kun ser værdi i dem, hvis de ser godt ud på et lærred. Han væmmes ved sine fans, som mest er unge kvinder, og gennem dem væmmes han ved alle unge kvinder. På en måde er Kayo den eneste for ham, for hun er ikke én, som PR-afdelingen eller sladderspalterne kunne forestille sig, han kunne være med. På den måde er deres forhold dybt privat og lukket for en omverden, som ønsker at lukke hele hans liv op.

Generelt er det ikke som om, Mizuno nyder noget som helst, og et stort tema for bogen er hans oplevelse af ikke at være virkelig. Han hører ikke til i den virkelige verden, og meget af bogen er hans funderinger og monologer over "den fiktive tid" mellem action og cut, som er der, hvor han allermost lever. Han er på én gang så dybt forankret i det falske, at han ikke ser sig selv som virkelig, og samtidig kun i stand til at nyde den yderligere skabelse af falskheder.

Star er under alle omstændigheder en velskrevet roman om fremmedgørelse og tingsliggørelse af mennesker. Den er en gribende meditation over hvilken rolle bedrag spiller i vores skuespilssamfund, som stadig er relevant i dag. De tematiske par - falsk/sand og grim/smuk - og særligt koblingen mellem det grimme og det sande, danner en fantastisk dragende novella med en dyb refleksion over den moderne underholdningsindustri.

Yukio Mishima

Star

Oversat fra japansk af David M. Larsson

Korridor

92 sider

175 kr.

Udkom den 9. september